

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านการผลิตและการแปรรูปทางการเกษตรในจังหวัดลำปาง 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมและจิตวิทยาของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มด้านการผลิตและการแปรรูปทางการเกษตรและ 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านการผลิตและการแปรรูปทางการเกษตรตามความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านการผลิตและการแปรรูปทางการเกษตรในจังหวัดลำปาง จำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด-ต่ำสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 51.17 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม มีรายได้รวมของครอบครัวเฉลี่ย 58,058.77 บาทต่อปี มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 3.22 คน มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 6.97 ไร่ ได้รับการฝึกอบรมเฉลี่ย 5.07 ครั้งต่อปี ความต้องการเกียรติและชื่อเสียงอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ความต้องการพวกพ้องอยู่ในระดับไม่เห็นด้วยและทัศนคติที่มีต่อผู้นำและคณะกรรมการกลุ่มอยู่ในระดับเห็นด้วย

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน พบว่าการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีส่วนร่วมในระดับปานกลางและการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีส่วนร่วมในระดับมาก

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับ ความต้องการเกียรติและชื่อเสียง ความต้องการพวกพ้อง ทัศนคติที่มีต่อผู้นำและคณะกรรมการกลุ่มและรายได้รวมของสมาชิก ซึ่งสามารถแยกเป็นประเด็นย่อยได้ดังนี้ คือ 1) การมีส่วนร่วมด้านการวางแผนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับความต้องการด้านเกียรติและชื่อเสียง ความต้องการพวกพ้อง ทัศนคติที่มีต่อผู้นำและคณะกรรมการกลุ่มและตำแหน่งทางสังคม 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับ ความต้องการเกียรติและชื่อเสียง ความต้องการพวกพ้องและรายได้รวมของสมาชิก 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับ ความต้องการเกียรติและชื่อเสียง ทัศนคติที่มีต่อผู้นำและคณะกรรมการกลุ่ม รายได้รวมของสมาชิก การศึกษา อายุ และจำนวนแรงงานในครัวเรือน 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับ ความต้องการเกียรติและชื่อเสียงและจำนวนแรงงานในครัวเรือน

ปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ พบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนขาดเงินทุนหมุนเวียนในการทำกิจกรรม ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นไปถึงเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่มีราคาแพงทำให้ได้ผลตอบแทนน้อย ทั้งยังขาดความรู้ด้านการผลิตและการแปรรูปที่ถูกต้อง และสมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ซึ่งสมาชิกได้ให้ข้อเสนอแนะว่า รัฐบาลควรสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนให้แก่กลุ่ม รวมไปถึงการให้ความรู้และฝึกอบรมในด้านการตลาด การบริหารจัดการทุน การผลิตและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่มีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ นอกจากนี้ควรส่งเสริมเยาวชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มให้มากขึ้น

The objectives of this research are: 1) to study characteristics of group-activities participation of members of community enterprises production and processing agricultural products in Lampang province; 2) to study the relationship between personal characteristics, economic, social and psychological factors and the participation of members of community enterprises in group-activities concerning with production and processing agricultural products; and 3) to study operation problems of the community enterprises, as well as suggestions from the members.

310 members of community enterprises production and processing agricultural products in Lampang province were the samples of this study. Interviewing with questionnaire was used as a research tool for collecting data. The collected data were analyzed in accordance with descriptive statistics including Percentage, Mean, Maximum- Minimum, Standard Deviation and Stepwise Multiple Regression.

Results of the study showed that the majority of community enterprises' members are female with an average age of 51.17 years. Most of them finished grade 4 of a primary school, and they do not have any social positions. The members' families have an average income of 58,058.77 per year, an average household labor of 3.22 persons, and an average farmland of 6.97 Rai. On average, they attended training, 5.07 times per year. The research results also reveal that members of community enterprises were not sure whether they need honors and fames. They do not agree with the idea that they joined the activities because they need friends. Their attitude toward the groups' leaders and committees is good.

The study investigated participation of the community enterprises' members of the community found that: Participation in planning, Participation in operation were medium level and Participation in benefit sharing, Participation in assessment were high level.

The results of hypothesis tests show that the overall participation of community enterprises' members related to statistic significance showing the need of honors and fames; the need of friends; attitude towards leaders and committees of the groups; and, total income of member. The test results can be presented as follows; 1) Participation in planning related to statistic significance showing the need of honors and fames; the need of friends; attitude towards leaders and committee of the groups; and social positions; 2) Participation in operation related to statistic significance showing the need of honors and fames; the need of friends; and, total income of member; 3) Participation in benefit sharing related to statistic significance showing the need of honors and fames; attitude towards leaders and committees of the groups; total income of member; education, age and numbers of household labor; 4) Participation in assessment related to statistic significance showing the need of honors and fames, and numbers of household labor.

The operation problems of community enterprises include the lack of working capital, the increasing of production costs, the rising price of machines and tools, the lack of production and processing knowledge, and most of the members are elderly. The members of community enterprises suggested that the government should support their groups with working capital; lessons and training on marketing, production management and food processing. The trainings should be conducted by experts and business-experienced people. In addition, there should be a promotion for encouraging more youths to participate in the group's activities.